

Dokumenttyp Insatsbeskrivning Boendestöd SoL – Kommunalt utförande	Tillhör process Handläggning och genomförandeprocess	Giltig from
Beslutad av Myndighetschef/ funktionschef	Ansvarig för beslut om revideringar Myndighetschef/funktionschef	Senast reviderad
Mottagare för information om revideringar Handläggare / Enhetschefer		

Insats och lagrum

Boendestöd är en insats enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL). Biståndet beslutas av handläggare på myndighetsenheten efter ansökan från den enskilde. Beslutet om biståndets innehåll och omfattning anges i beställningen som delges ansvarig för genomförandet. Enhetschefen ansvarar för att beslutet blir verkställt. Vid uppföljning åligger det ansvarig personal att följa upp genomförandeplanen, enhetschefen ansvarar för att följa upp helheten och genomförandet kopplat till målen och kvaliteten på stödet. Handläggarens ansvar är att följa upp att målen uppfylls i förhållande till de som är fastställda i beslutet, samt att de behov som utgör grunden för beslutet tillgodoses.

Värdegrund/portalparagrafen

1 kap 1 § SoL:

Samhällets socialtjänst ska på demokratins och solidaritetens grund främja människornas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.

Verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.

Rätten till bistånd

4 kap. 1 § SoL:

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Vid prövningen av behovet av bistånd för livsföringen i övrigt får hänsyn inte tas till den enskildes ekonomiska förhållanden om rätten att ta ut avgifter för biståndet regleras i 8 kap.

Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Beskrivning av/syfte med stödformen

Boendestöd är ett individuellt behovsprövat stöd som utformas utifrån ett socialt och pedagogiskt arbetssätt i hemmet och närmiljön. Bistånd kan beviljas i form av boendestöd för att tillgodose behov som den enskilde har i sin livsföring i övrigt med stöd av 4 kap 1 § SoL. Målgrupp för boendestöd omfattas företrädesvis av personer med psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning. Stödet riktar sig till enskilda från juni det år de fyller 16 år tills de åldersrelaterade behoven överstiger behovet av specialkompetens inom funktionsnedsättningen, eller när specialkompetens inte krävs och insatsen övervägande

innebär ett kompenserande arbetssätt ("att göra åt den enskilde"). I dessa fall ska nytt beslut fattas och då gällande bistånd i form av hjälp i hemmet.

Syftet med insatsen är att möjliggöra för den enskilde att bo i ett eget boende men också öka förutsättningarna för att bo kvar i bostaden så länge som möjligt. Stödet kan även ges i tillfälligt boende men inte när den enskilde bor i någon särskild boendeform. Stödet ska till sin utformning utgå från den enskildes önskemål och stärka den enskildes resurser och möjligheter att leva som andra. Stödet är inte begränsat till hemmet utan kan även omfatta aktiviteter utanför boendet och en central del är att dessa aktiviteter görs tillsammans med den enskilde. Boendestödet syftar till att den enskildes resurser ska utvecklas och är ett led i att utveckla hans/ hennes självständighet möjligheter och mål. Utförandet av stödet ska präglas av flexibelt och respektfullt förhållningsätt utifrån hans eller hennes uttalade behov och dagsform. Insatser av behandlande karaktär sker inte inom ramen för boendestöd.

I funktionshinderomsorgen ska den enskildes behov stå i centrum genom tillämpning av salutogent förhållningsätt. Utifrån individens behov och förutsättningar strävar vi efter att stärka begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet vilket bidrar till en stark känsla av sammanhang (KASAM). Stark KASAM gör att man kan må bra och känna välbefinnande. Med det salutogena förhållningsättet fokuseras i högre utsträckning på vilka resurser individen har och vilka möjligheter dessa resurser medför.

De tre hälsofrämjande faktorerna i KASAM:

- Begriplighet - handlar både om att förstå sig själv, sin omgivning och upplevelsen av att vara förstådd.
- Hanterbarhet - handlar om att ha balans mellan resurser och belastningar i vardagen. Att man får möjlighet att fortsätta göra det man kan och stöd och hjälp med det man behöver.
- Meningsfullhet - handlar om att ha känslan av att livet har mening. Meningsfullhet är den viktigaste komponenten genom att det är den som motiverar och driver oss.

Inriktningen på insatsen ska däremot kunna ges på olika nivåer av stöd vilka kan variera över tid och utifrån aktuellt mående. Stödet kan innebära både rehabiliterande, habiliterande och kompenserande arbetssätt ("att göra åt den enskilde"). Målet är alltid att öka graden av den enskildes delaktighet, självständighet och ansvarstagande. Intentionen är att insatsen ska ge trygghet och kontinuitet genom att stödet ges av ett personalteam. Boendestödet skall alltid till sin karaktär vara pedagogiskt, stödjande/motiverande.

Boendestödsinsatsen består av planerade punktinsatser, vilket betyder att den inte avser att hantera de omedelbara behoven i vardagen. Stödet ges klockan 06.00-22.00 alla dagar i veckan. Under sena kvällar och helger genomförs främst personliga omsorgssinsatser (se ex på omsorgssinsatser sid). Stöd under natten ingår inte i biståndet boendestöd.

Exempel på stödets innehåll kan vara:

- Ge stöd i vardagen, hitta rutiner för att planera och genomföra arbetet i hemmet
- Genom insatsen skapa trygghet och motivation i hans/hennes vardag
- Stödja social samvaro och kontakt med anhörig/vänner samt möjliggöra en aktiv fritid
- Personlig omvårdnad

- Stödjande vardagssamtal och kommunikation
- Kontakter med nätverk i samhället

Handläggning och genomförande av insats

Vid ansökan av boendestöd ska en handläggare ta kontakt med den enskilde inom en vecka från det att ansökan muntligen eller skriftligen inkommit. Den enskilde får då information om vem som handlägger ärendet, hur handläggningen kommer att gå till, samt information om planerad handläggningstid. Den enskilde förväntas inkomma med intyg och andra handlingar som efterfrågas. Vidare förväntas att den enskilde medverkar i utredningen så att den på bästa sätt kan fullföljas.

Verkställighet av beslut ska ske skyndsamt, dock högst tre veckor från det att handläggaren skickar beställningen. Kontakt och påbörjat relationsskapande kan etableras omgående, delar av biståndet kan även utföras. Ärendet är inte verkställt förrän alla delar i beslutet genomförs. Vid omfattande ärenden där nyrekrytering av personal krävs kan enhetschefen ansöka om en tidsdispens hos områdeschef. Den enskilde kan i väntan på boendestöd vara i behov av annan insats, vilken då söks och beslutas om av handläggare på myndighetsenheten exempelvis korttidsinsats eller fortsatt personlig assistans.

Biståndsbeslutet ska regleras utifrån individuella behov över tid, syftet är optimering av resurser kontra behov. I det fall behovet tillfälligt, max 14 dagar, minskar alternativt ökar kan boendestödsteamet variera tiden för insatsen utan att nytt beslut är nödvändigt. I de ärenden där handläggaren varit inblandad skickas en skriftlig journalanteckning till ansvarig för genomförandet kring behovet. Beslutar genomförandet om utökade/minskade behov gör denne en journalanteckning. Överstiger behovet 14 dagar kontaktas handläggare för ny bedömning.

I enskilda ärenden där den beviljade tiden inte utförs, ska utföraren inom tre månader aktualisera ärendet hos handläggaren för uppföljning. Dokumentation ska då finnas kring de insatser genomförandet har gjort under de tre månaderna, för att komma i kontakt med den enskilde alternativt motivera den enskilde att ta emot insatsen. Blir insatsen minskad alternativt avslutad kan den enskilde när som helst ansöka på nytt när behov uppstår.

I samband med nyansökan frågar handläggaren och utföraren den enskilde om vilka personer som får kontaktas i det fall det inte går att få kontakt med honom/henne. Viktigt att detta noteras i journal och genomförandeplan.

Uppföljningsmöten sker utanför den beviljade tiden. Uppföljning och omprövning sker vid behov dock minst en gång per år.

Biståndet boendestöd kan i enskilda ärenden kräva motivering för att stöd ska tas emot. En inriktning är att då börja med mindre omfattande beslut. När den enskilde är trygg med stödet kan den utökas till den volym som krävs för att biståndets intentioner ska vara uppfyllda. Insatsen bygger på kontinuitet och trygghet för den enskilde. Lämpligt är att kontakten upprätthålls även vid kortare avbrott t ex sjukhusvistelse. Ansvar för kontakten åligger boendestödsteamet.

Boendestödsinsatsen är en motiverande och relationsskapande insats. Stödets möjligheter att uppnå sitt syfte, förutsätter att relationen är god mellan den enskilde och boendestödjaren. Är inte kontakten och relationen trygg samt strävar efter att gemensamt uppnå de individuella målen, kan kontakt tas med enhetschef för att tillsammans på bästa sätt försöka lösa situationen.

Social dokumentation

När den enskilde blivit beviljad boendestöd erbjuds denne att tillsammans med ansvarig personal och enhetschef att upprätta en genomförandeplan inom fyra veckor från det att insatsen startar. Där beskrivs hur den enskilde vill att den beviljade insatsen ska utföras. All dokumentation sker enligt de rutiner som fastställts av Funktionshinderomsorgen utifrån gällande lagstiftning.

Samordnad individuell plan ska alltid övervägas och vid behov upprättas under förutsättning att den enskilde har insats från både kommun och landsting samt samtycker till planen. Planen upprättas i enlighet med Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen samt överenskommelse mellan Jönköpings kommun och Jönköpings Läns Landsting.

Anställda i boendestödsteamet har tystnadsplikt. Information får inte lämnas ut skriftligt eller muntligt utan den enskildes medgivande, det gäller även i kontakten med anhöriga och legal företrädare. Undantag från tystnadsplikten görs endast när den enskilde själv ger sitt samtycke och att den enskilde inte tar skada av att uppgifterna lämnas ut. Samtycke krävs från den enskilde kring vilka kontakter personalen får ta vid behov, vilket dokumenteras i genomförandeplanen. Det är viktigt att personalen har kunskap vilka uppdrag legal företrädare har med hänsyn till tystnadsplikten och att det är tydligt dokumenterat i genomförandeplanen. Legal företrädare kan ha viss rätt att informera sig, inom områden stödet innefattar. Vägledande är dock att det är den enskildas vilja att information ska lämnas ut som råder, handläggare eller personal behöver inte förvissa sig vid varje tillfälle, annat än när det finns befogad anledning att anta att den enskilde inte vill att uppgifter lämnas ut. Rena förtroenden förväntas inte lämnas ut. Vid prövning av ett utlämnande av uppgifter ska en bedömning göras av om det står klart att den enskilde inte lider men.

Omsorgsinsatser

Daglig insats

I insatsen kan ingå stöd med förflyttning, personlig hygien t ex borstning av tänder och hår, rakning, klippning av naglar, dusch och toalettbesök. På- och avklädning, bäddning och upp bäddning av säng, stöd vid måltider och tillsyn kan också ingå. Inriktningen är alltid att stödja och genomföra det beviljade biståndet tillsammans med den enskilde utifrån hans eller hennes önskemål, med målsättningen att öka självständigheten. Flexibilitet krävs i vilken nivå stödet ges utifrån situation och mående.

Social kontakt

Om den enskilde är socialt isolerad och inte har möjlighet att delta i samhällets utbud av aktiviteter och inte heller kan delta i Funktionshinderomsorgens öppna verksamhet (mötesplatser), kan bistånd i form av social kontakt beviljas. Inom ramen för boendestödet, där så är möjligt ska kontaktperson LSS beviljas i första hand. Fritid och kultur kan ingå i stödet men sker i första hand genom tilläggsbeslut, kontaktperson alternativt ledsagning enligt SoL eller LSS av handläggare. Insatsen ledsagning kan genomföras inom ramen för boendestödsteamet. Det vanliga för fritidsaktiviteter är ett tillfälle/vecka . Semester, heldagsutflykter eller övernattningar ingår inte i insatsen boendestöd.

Egenvård

Bedöms en hälso- och sjukvårdsuppgift som egenvård av legitimerad personal, och den enskilde själv inte kan utföra insatsen, kan den enskilde ansöka om hjälp med detta i form av boendestödsinsats. Handläggarens beslut om egenvård kan aldrig gälla längre tid än vad egenvårdssyftet anger.

Hemsjukvård

Då den enskilde har behov av hemsjukvårdsinsatser kan den i vissa fall utföras av boendestödspersonal. En överlåtelse måste då ha skett från legitimerad personal till boendestödspersonal. Vissa uppgifter inom hemsjukvården kräver delegering från legitimerad personal.

Allergi

Hänsyn ska tas när det gäller allergi, ur den enskildes perspektiv kan det gälla exempelvis parfym och pälsdjursallergi. Utföraren har då en skyldighet att möta den enskilde utifrån dennes behov. Ur ett personalperspektiv kan finnas behov av att göra rockader i personalteam med hänsynstagande av personals allergi.

Serviceinsatser

Städning

Insatsen är beräknad för två rum och kök. Om bostaden är större städas inte hela bostaden vid varje tillfälle. I städinsatsen ingår underhållsstädning som att exempelvis damma, dammsuga, torka golv, städa toalett/ badrum, ta ut små mattor, ta ut sopor, åka till sorteringsgård. Om två personer med beviljat bistånd om boendestöd bor tillsammans och har skilda sovrum städas i normalfallet tre rum och kök. Under året kan avfrostning och rengöring av kyl/frys, ugn- och spisrengöring, torkning av köksluckor, städning av balkong, urtorkning av skåp och garderober utföras. Dessa moment ska utföras inom städtiden, vilket innebär att den enskilde får avstå viss del av sin underhållsstädning den vecka man önskar något av dessa andra moment. I insatsen städning ingår fönsterputs en gång om året. Fönsterputsningen ges i lika många rum som städningen. I insatsen ingår i övrigt enligt beslut underhållsstäd vilket inte innefattar grovstäd/sanering. I de fall det krävs behöver den enskilde köpa in aktuell tjänst. Städ och transport vid flytt ingår inte i insatsen. Inom ramen för behovsbedömt beslut kan visst stöd med organisering vid flytt ges. Inriktningen är alltid att stödja och genomföra det beviljade biståndet tillsammans med den enskilde utifrån hans eller hennes önskemål, med

målsättningen att öka självständigheten. Flexibilitet krävs i vilken nivå stödet ges utifrån situation och mående.

Tvätt och klädvård

I insatsen tvätt och klädvård kan exempelvis ingå att boka tvättid, sortera tvätt, tvätta och hänga tvätt (eller torktumla), lägga in ren tvätt på sin plats, bädda rent i säng samt handtvätta enstaka plagg. Strykning av vissa plagg kan förekomma. Inriktningen är alltid att stödja och genomföra det beviljade biståndet tillsammans med den enskilde utifrån hans eller hennes önskemål, med målsättningen att öka självständigheten. Flexibilitet krävs i vilken nivå stödet ges utifrån situation och mående.

Inköp av dagligvaror och matlagning

I insatsen kan exempelvis ingå att skriva inköpslista, handla och plocka in varorna. I insatsen ingår även matlagning och förberedande av matlådor samt disk. Om den enskilde får matportion levererad kan hjälp med att öppna förpackningar, lägga upp mat på tallrik och dylikt vara aktuellt. Inriktningen är alltid att stödja och genomföra det beviljade biståndet tillsammans med den enskilde utifrån hans eller hennes önskemål, med målsättningen att öka självständigheten. Flexibilitet krävs i vilken nivå stödet ges utifrån situation och mående.

Ekonomi

I insatsen kan exempelvis ingå stöd att göra och följa en budget, planera sin ekonomi, stöd att ansöka om bidrag, stöd att betala räkningar. Huvudregeln är att kommunens personal inte tar ansvar för den enskildes privata medel och får endast förekomma i de fall den enskilde inte själv klarar av det och inget annat alternativ finns. I de fall då god man/ställföreträdare är utsedd och den enskilde inte kan ha pengar i sin lägenhet utan personalen förvarar pengarna ska anvisningarna för privata medel i särskilt boende tillämpas.

Personliga koder till bankkonton alt internetbank hanteras inte av personal. Krävs hjälp med koder och dylikt ska alltid möjlighet till god man/ställföreträdare prövas. Beviljas inte möjligheten till god man/ställföreträdare krävs lösningar där den enskilde själv kan sköta sina ekonomiska angelägenheter, vilket bland annat innefattar att ansvara för uttag av kontanter och betalning av räkningar. I de ärende där god man/ställföreträdare inte beviljas, och den enskilde inte kan sköta sina koder själv, måste det hanteras genom bankbesök, autogiro eller postgiro. Personalen får på inga villkor använda bankkort utan att den enskilde är med. I undantagsanfall kan personalen förvara bankkort, men personal får inte ha tillgång till några koder med ekonomisk anknytning (se Riktlinjer för privata medel, Ekonomihandboken Jönköpings Kommun). Inriktningen är alltid att stödja och genomföra det beviljade biståndet tillsammans med den enskilde utifrån hans eller hennes önskemål, med målsättningen att öka självständigheten. Flexibilitet krävs i vilken nivå stödet ges utifrån situation och mående.

Stöd i kontakter med offentliga nätverk

Stöd vid kontakter som t ex socialtjänst, Arbetsförmedling, Försäkringskassan, vårdinrättningar, apotek, tandläkare kan ingå i insatsen boendestöd. Uppdrag med bokningar via telefon ska i möjligaste mån ske tillsammans med den enskilde och under beviljad tid. Innefattar uppdraget mycket telefonkontakter krävs beviljad tid för att boendestödjaren ska kunna vara behjälplig. Stöd i kontakter med offentliga nätverk kan ingå i stödet men sker i första hand genom tilläggsbeslut ledsagning enligt SoL eller LSS av handläggare. Insatsen

ledsagning kan genomföras inom ramen för boendestödsteamet. Inriktningen är alltid att stödja och genomföra det beviljade biståndet tillsammans med den enskilde utifrån hans eller hennes önskemål, med målsättningen att öka självständigheten. Flexibilitet krävs i vilken nivå stödet ges utifrån situation och mående.

Övrigt

Familj/närstående

I insatsen boendestöd ska alltid barnperspektivet beaktas. Frågan ska alltid tas upp med vårdnadshavare om hur barnperspektivet ska beaktas både vid handläggning och genomförande. I insatsen finns att förhålla sig till föräldraansvar – Grundläggande bestämmelser finns i 6 kap .1§ och 2§ föräldrabalken. Den som har vårdnaden om ett barn har ett ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov av omvårdnad, trygghet och god fostran blir tillgodosedda. Barnets vårdnadshavare svarar även för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till dess ålder, utveckling och övriga omständigheter, denne ska även ombesörja att barnet får tillfredställande försörjning och utbildning. Handläggaren bedömer vad som ingår i det normala föräldraansvaret och kan vid behov bevilja insatser till den del som går utanför detta.

I bedömningen av insatsens omfattning tas hänsyn till den enskildes familjesituation, utifrån sammanboendes gemensamma ansvar för hem och hushållssysslor.

Personlig integritet

Stöd skall utgå ifrån hjälp med att göra tillvaron begriplig, förutsägbar och trygg samt hjälp att planera framåt. Boendestödspersonal och enhetschef alternativt den enskildes handläggare ska vara behjälplig med att se till att misstankar om övergrepp och andra brott mot den enskilde polisanmäls. Huvudregeln bör vara att samtycke till polisanmälan inhämtas i de fall det är möjligt. Om samtycke i dessa fall inte ges kan polisanmälan inte göras utifrån den enskildes perspektiv. Verksamheten har alltid en skyldighet att göra polisanmälan om det finns misstankar inom ramen för verksamheten. Ansvarig för att göra anmälan är områdeschef.

Brukarens delaktighet

Brukarens delaktighet är ett prioriterat område inom funktionen och ska vara styrande i den enskilde individens vardag. Arbete pågår och komplettering kring frågan kommer.

Husdjur

Enligt vägledande domar ingår inte bistånd till skötsel av husdjur. Förutsättningen för att kunna ha husdjur, är att den enskilde själv klarar skötsel och omvårdnad av djurets alla behov. Om behovet till sin karaktär är att göra åt vid skötsel av husdjur kräver det ett biståndsbeslut, det kan endast beviljas i undantagsfall vid särskilda omständigheter. Om den enskilde är delaktig i omvårdnaden av husdjuret kan stöd efter behovsbedömning beviljas av handläggare.

Färdmedel

Kommunens bilar är endast tjänstebilar och ett transportmedel mellan boendestödsinsatser över ett större geografiskt område. Boendestödjaren har inte heller möjlighet att köra brukare i privata bilar. Stöd kan vid behov erhållas vid resor med kollektivtrafik och färdtjänst. Inriktningen är att stödja brukaren till aktiviteter de själva sedan ska utföra på egen hand

Avgifter

Avgift för boendestöd tas ut enligt beslut av kommunfullmäktige.

Avgiftsadministratören är ansvarig för att beräkna avgiften utifrån fastställt beräkningsystem där hänsyn tas till den enskildes inkomster och utgifter.

UTKAST